

Stockholm den 3 december 2020

Till Finansdepartementet
103 33 Stockholm

KLYS synpunkter över (SOU 2020:31) En ny mervärdesskattelag

Presentation

KLYS utgör en samlad röst för Sveriges yrkesverksamma kulturskapare och företräder genom våra 14 medlemsorganisationer ca 30.000 enskilda kreatörer och konstnärer inom alla konstområden; musik, bild/form, scenkonst, film, litteratur och journalistik. Vi företräder dessa i frågor av gemensamt intresse såsom kultur- och konstnärspolitik, upphovsrätt, arbetsmarknads- och socialförsäkringsfrågor samt beskattning, däribland mervärdeskattefrågor. KLYS yttrande begränsar sig till de delar av utredningen som berör kultur- och medieområdet.

Inledning

För kultur- och mediesektorn har mervärdesskatt och valet av moms-kattesats väldigt stor betydelse, varför mervärdesskattelagstiftningen är viktig för KLYS att bevaka och utveckla. Det finns sedan länge en reducerad moms-kattesats inom stora delar av kulturlivet, dock inte inom alla delar. Att kulturlivet behöver hantera en mängd olika moms-satser är otillfredsställande. KLYS driver därför sedan många år tillbaka att en enhetlig, reducerad moms-kattesats om 6 % bör gälla för *hela* kultur- och mediesektorn. En låg moms på kultur- och medieområdet innebär också ett viktigt bidrag till bättre tillgänglighet och därmed till den demokratiska processen. KLYS har en rad förslag till justeringar på området.

Utredningens förslag innebär i första hand en författningsteknisk översyn av mervärdesskattelagstiftningen som endast har redaktionella och systematiska syften. Men det finns förslag som har materiell betydelse, inte minst för konstnärer.

Förslaget om slopad moms-frihet för konstnärer

I avsnitt 4.6.2 föreslår utredningen ett slopande av det undantag från skattskyldighet som sedan länge gällt vid konstnärers omsättning av konstverk under 300.000 kr.

Bild- och formkonstnärer har i allmänhet en svag ekonomisk ställning (medelinkomsten ligger på drygt 13.000 kr/mån) och varje påslag på deras priser har en starkt försäljningshämmande verkan. Undantaget har funnits i många år (sedan 90-talet) och många konstnärer som omfattas av bestämmelsen har anpassat sina verksamheter utifrån detta undantag. **KLYS avstyrker därför utredningens förslag om att undantaget från momsplikt för upphovsmans eller dennes dödsbos försäljning av konstverk avskaffas** (i den mån omsättningen för en bild- och formkonstnär överstiger 30.000 kr per år) och **yrkar att den idag gällande omsättningsgränsen om 300.000 kr behålls**.

Förslaget att slopa bestämmelsen bör inte behandlas separat utan behöver analyseras i ett större perspektiv som handlar om hela den sköra marknad för konst där den enskilde konstnären befinner sig och som ligger långt ifrån den spekulationskonstmarknad på andrahandsmarknaden som ibland uppmärksammas i media. I den här gruppen finns också konstnärer som har en så låg pension att de har ett stort behov av att utöka sina intäkter för att ens uppnå en rimlig levnadsstandard.

Sverige har i anslutningsakten till EU:s momsdirektiv givits möjlighet att undanta konstnärers tillhandahållande av tjänster från skatteplikt. Detta undantag från skatteplikt har i mervärdesskattelagen (ML) 3 kap 11 § begränsats till utövande konstnärers framförande av verk. Utredaren konstaterar dock att ML 3 kap 11 § skulle kunna vidgas till att omfatta fler tjänster som tillhandahålls av konstnärer, t ex upphovsmans försäljning av konstverk. KLYS vill uppmana regeringen att utnyttja denna möjlighet i den utsträckning som gäller idag.

Om regeringen trots allt beslutar att införa momsplikt för denna typ av transaktioner bör den reducerade momssatsen om 6 procent, som också gäller inom många andra kulturområden, tillämpas. Detta för att inte konstnärernas alster ska fördyras alltför mycket. Den 6-procentiga momsen bör gälla även när konstnären säljer sitt verk via ett galleri. Det är inte motiverat att priset på en konstnärers verk ska bli högre beroende av var försäljningen sker. En reducerad momssats är möjlig på området enligt EU:s sjätte momsdirektiv.

I övrigt vill KLYS beträffande frågan om moms på bild- och formkonst hänvisa till vår medlem Konstnärernas Riksorganisations remissyttrande över utredningen. KLYS delar Konstnärernas Riksorganisations slutsats att **utredningen rejält underskattat de ekonomiska effekterna av den slopade specialregeln för just den grupp som omfattas av undantaget. Effekterna av momsbeläggning av konstnärernas eget arbete leder till nödvändiga prisökningar gentemot kund som kommer att slå hårt mot den enskilde konstnären.**

Nationell kompetens inom Skatteverket

KLYS har vid flera tillfällen framfört till regeringen att en rikstäckande samlad kompetens inom Skatteverket i likhet med den artistavdelning för kulturarbetares deklarationer som tidigare fanns på Skattemyndigheten i Stockholm bör inrättas. **En sådan enhetlig hantering av kulturskapares skattefrågor som också omfattar mervärdesskattefrågor skulle leda till en förenklad och mer förutsägbar momshantering på kulturområdet.** Frågan drevs av utredaren Anders Forsman redan 2003 i utredningen SOU 2003:21 Konstnärerna och trygghetssystemen och togs upp av den senaste statliga konstnärspolitiska utredningen SOU 2018:23 Konstnär - oavsett villkor?

För KLYS

Ulrica Källén
Verksamhetsledare KLYS

KLYS – EN SAMLAD RÖST FÖR SVERIGES KULTURSKAPARE

Sveriges Författarförbund, Dramatikerförbundet, Svenska Journalistförbundet, Läromedelsförfattarna, Konstnärernas Riksorganisation, Svenska Tecknare, Svenska Fotografers Förbund, Föreningen Svenska Tonsättare, SKAP, Federationen Svenska Musiker, Teaterförbundet för scen och film, Sveriges Scenkonstregissörer, Oberoende Filmares Förbund, Unionen- fackklubben vid SR, SVT och UR